

DGFnyt

Meddelelseblad for
Dansk Geologisk Forening

For en del år siden lod DGU trykke nogle kort til benyttelse bl.a. som officielle julehilsener. Forsiden viste en gengivelse af et træsnit af Sct. Barbara, udført af Albrecht Dürer. Legendens om Barbara kan læses i "En jordisk Krønike" Træk af DGU's historie 1888-1988, af Leif Banke Rasmussen.

Sct. Barbara er fra omkring 1500 skytshelgen for minearbejdere, bjergværksfolk og artillerister. Da bjergværksfolk er forgængerne for geologerne, betragtes Sct. Barbara af nogle som geologernes skytshelgen. Efter RED's opfattelse en passende forside for DGFnyt her op til forberedelserne af DGF's 100-års jubilæum i 1993.

91-4

ISSN 0906-3650

OKTOBER-NOVEMBER-DECEMBER

DGFnyt

medlemsblad for

Dansk Geologisk Forening

4. kvartal, oktober-november-december 1991.

Bestyrelsen:

Peter Gravesen (formand),
Danmarks Geologiske Undersøgelse,
Thoravej 8, DK- 2400 København NV,
tlf: 3110 6600 Fax: 3119 6868

Finn Surlyk (næstformand)
Geologisk Centralinstitut
Øster Voldgade 10, 1350 København K
Tlf: 3311 2232, Fax: 3111 4637

Liselotte Kiørboe (kasserer)
Danmarks Geologiske Undersøgelse

Peter Stockmarr (sekretær)
Geologisk Centralinstitut

Erik Kristiansen (Bibliotekar)
Geologisk Centralinstiut

Steen Sjørring (redaktør Årsskriftet)
Geologisk Centralinstitut

Marianne Vasard Nielsen (Århus repræsentant), Paly-Dat, Elstedvænge 27
8520 Lystrup, Tlf/Fax: 8622 2433

Foreningens adresse er:
Øster Voldgade 5-7
1350 København K

Sekretæren træffes torsdage 9-12,
Tlf.: 3313 5001, Fax: 3332 6365

Redaktør Bulletin: Hans Jørgen Hansen,
Geol.Centr.Inst., Øster Voldgade 10,
1350 Kbh. K. Tlf.: 3311 2232

Medlemsskab af Dansk Geologisk Forening koster i 1991 kr. 275,- studerende dog kun kr. 165,-.

Århus Udvalget:

Søren Bom Nielsen (Bassinmodellering)
Geologisk Institut, Lab. geofysik
Finlandsgade 6-8, 8200 Århus N
Tlf.: 8616 1666 / 8616 6877 - 57

Erik Thomsen (Palæontologi)*

David Penney (Palæont., maringeologi)*

Claus B. Ditlefsen (Sedimentologi og kvartærgeologi)*

Kristian Dalsgaard (Geomorfologi og jordbundsudvikling)*

* = Geologisk Institut, C.F.Møllers Alle
8000 Århus C. Tlf.: 8612 8233.

Sven Monrad (Endogen geologi, malmgeologi) Pt. GGU.

Inga Sørensen, Ingenørhøjskolen,
Chr. M. Østergårds Vej 4, 8700 Horsens
Tlf.: 7562 8811, Fax: 7562 6456

Mikael Jørgensen, Rambøll & Hannemann
Gøteborgs Alle 12, 8200 Århus N
Tlf.: 8616 2244.

Marianne Vasard Nielsen (Palynologi)
Århus repræsentant i bestyrelsen.

INDHOLDSFORTEGNELSE

Nyt fra Bestyrelsen Peter Gravesen	2
LEDER: Om "DGFnyt".	
Inga Sørensen og Marianne Vasard Nielsen	4
KOMMENDE MØDER:	
DGF, København	6
DGF, Århus	7
(Malmgeologisk klub (ingen møder i efteråret))	
Mineralogisk klub	8
Sedimentologisk klub	10
Palæontologisk klub	11
Dansk Sedimentlogisk Forskningsgruppe	12
Dansk Tektonisk ForskningsGruppe	14
Dansk Nationalråd for oceanologi	15
Dansk Geofysisk Forening	16
ODP,- 4th. ECOD WORKSHOP	17
20. Nordiska Geologiska Vintermötet	19
Mødekalendarer	21
AFHOLDTE MØDER Referater og abstracts	
Grundvand og vandhusholdning	23
Palæontologisk Klub	29
Maringeologisk møde (foredragstitler)	30
Gæsteforelæsning, (W. Alvarez, omtale)	32
GEOLOGERNES ARBEJDSPLADS	
Maringeologisk afd. Århus Univeristet.	33
PC laboratoriet.	36
Nye geologiske kandidater (Århus universitet 1990)	38
Øvrigt stof, Nyt fra Limfjordsprojektet.	41
Ny Litteratur	
både publicerede og upublicerede geologiske arbejder	43

Nyt fra Bestyrelsen

Jubilæum

Dansk Geologisk Forening har 100 års jubilæum i januar 1993. Dette må selvfølgelig fejres på behørig vis. Nu er det så heldigt, at Geologisk Museum kan fejre 100 års jubilæum på samme tidspunkt, og derfor har bestyrelsen allerede nu aftalt med museets bestyrelse at vi afholder den runde fødselsdag sammen. Tidspunktet, hvor den egentlige markering af jubilæet skal finde sted, er ikke fastsat endnu, men det bliver nok i løbet af foråret 1993.

Afholdelse af et jubilæumsarrangement kræver god forberedelse, og derfor starter planlægningen allerede nu. Ved det kommende bestyrelsesmøde i DGF, den 23.10. vil repræsentanter til den fælles jubilæumskomiteé, blive udvalgt. Det er ikke fastlagt endeligt, hvad der skal markere jubilæet, men et **festsymposium** hvor aspekter af Danmarks, Færøernes og Grønlands geologi bliver belyst ved en række foredrag, vil blive den centrale del af arrangementet. Dette symposium vil det være komiteens hovedopgave at planlægge og føre ud i livet.

Det vil sandsynligvis være nødvendigt at trække på medlemmerne, og bestyrelsen håber derfor, at de medlemmer vi opfordrer til at medvirke i den praktiske del af arrangementet, med glæde vil stille tid og energi til rådighed.

Der er sandsynligvis også medlemmer der har gode ideer til afholdelse af jubilæet. De er velkomne til at kontakte bestyrelsen. (se indersiden af omslaget).

Derudover opfordres alle til at møde frem ved

Dansk Geologisk Forenings
GENERALFORSAMLING
mandag den 27. januar 1992
Geologisk Museum, Auditorium 1

hvor jubilæet selvfølgelig vil være på dagsordenen.

Af andre interessante emner på dagsordenen vil være; DGFnyt, medlemstallet, årsskriftet, og naturligvis forslag fra medlemmerne. Send forslag til dagsordenen hurtigst muligt til sekretær: Peter Stockmarr eller en anden fra bestyrelsen (se adr. liste forrest i bladet).

Peter Gravesen
(formand)

Næste nummer af DGFnyt.

Det er vores ønske, at DGFnyt skal være lige så spændende i januar måned, som vi selv synes dette nummer er blevet.

Det kan det blive, hvis vi får alle de oplysninger ud til medlemmerne, som de synes er væsentlige.

Det er planen, at nr 1, januar 1992 skal være et **specielt nummer**. Det vil komme til at indeholde:

1. Indkaldelse til Generalforsamling med dagsorden, regnskab 1991 og budget 1992.
2. DGF'love
3. Portræt af den siddende bestyrelse.
4. En opdateret medlemsliste
5. Referat af afholdte møder.

Red. vil gerne have abstrakt og referater fra afholdte møder, så snart mødet er afholdt, det letter på tidspresset. Jeg opfordrer derfor de ansvarlige mødearrangører til at bede foredragsholderne om denne service overfor DFGnyt.

Artikler og debatoplæg m.m. er selvfølgelig altid velkomne. Deadline fremgår af **BAGSIDEN**.

Om "DGFnyt".

Den 15. august 1991 var der deadline for indsendelse af stof til forrige nummer af DFGnyt. Det kom imidlertid først ud til medlemmerne den 18. september 1991 - samme dag som DGF's Århusmøde om "Grundvand og vandhusholdning" fandt sted.

En sådan forsinket annoncering af møder er helt uacceptabel, og noget lignende må ikke finde sted igen. I kølvandet på de utilfredse bølger, der i den anledning skyllede fra Århus mod København, er der med den ansvarshavende redaktør for DFGnyt og med foreningens formand truffet aftale om, at de to næste numre af bladet produceres i Århus med Marianne Vasard Nielsen som ansvarshavende redaktør. Herefter vil der på foreningens generalforsamling sidst i januar blive taget stilling til de fremtidige redaktionsforhold for medlemsbladet DGFnyt.

I denne forbindelse benytter vi lejligheden til at udvide bladets stofområde udover mødeannonceringer og referater. I rubrikken **Geologernes arbejdsplads** er det således planen i hvert nummer at præsentere to forskellige arbejdspladser - typisk en forskningspræget, geologisk arbejdsplads sammen med en arbejdsplads uden for "bjerget". Præsentationen kan være fra store afdelinger med mange geologer eller fra arbejdspladser, hvor der kun er ansat én eller ganske få geologer. Uanset størrelse tror vi, at mange af DGF's medlemmer er interesseret i at læse om de mange forskellige jobsituationer, der i dag findes for geologer.

Rubrikken **Nye kandidater** tror vi også vil interessere mange, specielt dem, der ikke normalt kommer på institutterne. Titlerne på specialeopgaver og afhandlinger giver et lille indtryk af, hvad der fagligt rører sig på afdelingerne, og det kan evt. inspirere til nye samarbejdsprojekter mellem den anvendte geologi og universiteterne.

Med rubrikken **Faglige kontaktpersoner** håber vi at få udbygget det faglige netværk blandt geologerne og derved "knytte fagets dyrkere nærmere sammen", som der står i foreningens formålsparagraf. En nøjere specifikation af kontaktpersonernes formål findes på indersiden af bagsiden.

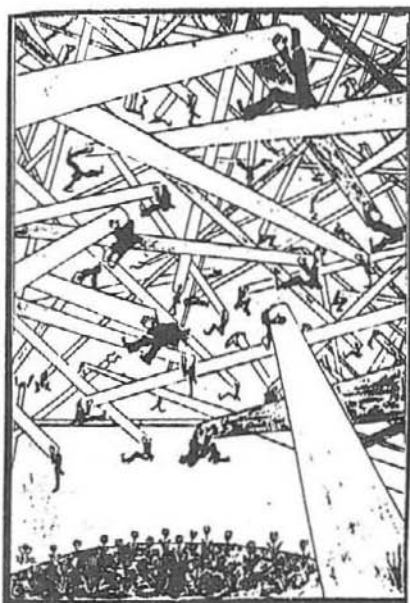
I en anden del af formålsparagraffen står der, at foreningen særlig skal virke for "udbredelsen af kendskabet til de geologiske forhold i det danske rige". Denne del søges intensiveret ved hjælp af referen-

cerne i rubrikken **Ny litteratur**. Referencerne er fundet ved opslag i det regionale index i "Geological Abstracts" og "Geographical Abstracts" fra forlaget Elsevier. Fælles for disse referencer er, at de på en eller anden måde beskriver danske geologiske eller naturgeografiske forhold. I en del rapporter over danske undersøgelser findes der også interessante beskrivelser af geologiske forhold. Disse typer af rapporter når normalt ikke frem til Elseviers abstract. Ved hjælp af de faglige kontaktpersoner, håber vi imidlertid også at kunne referere denne type af geologisk litteratur i **DGFnyt**.

Udover de her nævnte rubriker er der mange andre emner, der egner sig til medlemsbladet for **Dansk Geologisk Forening**.

Der er nok at tage fat på, så vi håber på, at **DGFnyt** med tiden vil blive et stabilt og stærkt bindeled mellem geologer i Danmark.- *Altså kom ud af røret og lad være med at sidde, som de små mænd på Wegmands tegning herunder.*

Inga Sørensen
&
Marianne Vasard Nielsen.

*Die wissenschaftlichen
Gesichtspunkte.*

Møde i Dansk Geologisk Forening København

Mandag den 18. november kl. 16.50
Auditorium 1
Geologisk Museum.

TEMAMØDE

FASTE FORBINDELSER MELLEMLANDSDELENE

I dette årti bliver der udført faste forbindelser mellem Sjælland og Fyn, samtidig med at der ligger mere eller mindre konkrete planer om forbindelser mellem Sjælland og Skåne og Femern. I den forbindelse er der udført geologiske forundersøgelser eller sammenstillinger af eksisterende viden om de geologiske forhold med henblik på valg af strategi ved forundersøgelserne.

Mødet bliver koordineret af Birger Larsen, DGU.

Blandt andre vil der være foredrag af:

H.C. Steen Hansen
Peter Konradi
Antoon Kuijpers
Inger Salomonsen

Det endelige program vil fremgå af opslag på institutter og styrelser, og kan oplyses ved henvendelse til mødekoordinator ca. 8 dage før mødet.

- HUSK - HUSK - HUSK - HUSK -

GENERALFORSAMLING

I

DANSK GEOLOGISK FORENING

Forhør dig ved geologen ved siden af om I ska' føl's. Det er altid sjovere at være flere. Her har du medindflydelse, kan give ros og ris, kort sagt komme med din mening.

PÅ GENSYN

**Møder i
Dansk Geologisk Forening
i
ÅRHUS**

Program for oktober-november-december 1991
Møderne holdes på Geologisk Institut,
(auditoriet i Geografibygningen)

29.10. Kvantærgeologi og luminiscensdatering

- KL.16.15: Claus Ditlefsen: **Optisk datering af kvartære sedimenter - principper, fordele og udfordringer ved en ny dateringsmetode.**
- KL.17.15: David N. Penney: **De marine sedimenter ved Kås Hoved, Vestsalling - alder og aflejningsmiljø.**
- KL.17.40: Henrik Vosgerau: **Palaeomiljøtolkning og TL-datering af interglaciale sedimenter fra Jamesonland, Østgrønland.**

Mødet forventes afsluttet kl. ca. 18, der kan købes øl og vand.

3.12. Forstlig lokalitetskortlægning. Jordbundskortlægning til praktisk anvendelse.

En gruppe på Geologisk Institut, Aarhus Universitet, har i de sidste 2 år i samarbejde med Skov- og Naturstyrelsen arbejdet med udvikling af et jordbundskortlægningssystem til støtte for planlægning af skovtilplantning i skovrejsningsområder. På mødet gennemgås udviklingen af systemet og resultaterne af en række kortlægninger i forskellige landskabstyper.

I forbindelse med mødet vil der blive afholdt **valg til Århusudvalget**. Derfor håber vi, at rigtig mange vil møde op og give et bud på, hvem der skal arbejde med hvad og for hvem, i det kommende år. Der er emner nok at tage fat på: **DGF's Jubilæum** (se "Nyt fra Bestyrelsen"), **DGFnyt, kommende møder, ekskursioner, o.s.v.**

Program: 3.12. Valg til Århus-udvalget Foredrag:

Lektor Kristian Dalsgaard: **Systemudvikling.**

Baggrund og inspirationskilder til systemet gennemgås kort. I forbindelse med systemudviklingen er der udviklet en kortlægningsmetode baseret på beskrivelse af jordprofiler og jordboringer, hvor der foretages en observation pr. hektar. Resultaterne af kortlægningen lagres i et Geografisk Informations System (GIS) på Intergraph-Microstation med tilknyttet database (dBase4).

Geolog Mogens H. Greve: **Eksempler på kortlægning.**

De detaljerede jordbundskortlægninger, som er foretaget i forbindelse med systemudviklingen, har vist en overraskende stor variation i geologisk udgangsmateriale og jordbundsudvikling. Kortlægninger i forskellige landskabstyper har bl.a. vist forekomst af dæksand, fragipan og periglaciale fænomener samt sammenhænge mellem udgangsmateriale, vegetationshistorie og jordbundsudvikling.

Forstkandidat Peter Sørensen: **Praktisk anvendelse ved skovtilplantning.**

Skovtræers vækst og stabilitet er afhængig af en række jordbundsfaktorer, som har betydning for vand- og næringsstofforsyningen samt rodrummets dybde. Lokalitetskortlægning giver oplysninger om disse faktorer og giver mulighed for at vælge de træarter, som er bedst tilpasset de forskellige forhold i skovrejsningsområderne. Desuden omtales kort andre anvendelsesmuligheder for detaljerede kortlægninger, f.eks. i forbindelse med landbrug, naturpleje, arkæologi m.m.

Mødet forventes at vare 2 timer, der kan købes øl og vand.

Mineralogisk klub

Efterårets møder holdes normalt

FREDAGE KL. 14

Program

25.10

Kl. 14, Auditorium 1, Geologisk Museum:
Dr. Emil Makovicky: **A review of Non-commensurate Layer Structures among Minerals and related Substances.**

Derefter:

GENERALFORSAMLING:

1. Formanden aflægger beretning.
2. Valg i henhold til lovene
3. Valg til IMA's commisioner og working groups
4. Eventuelt

8.11

Lermineralogisk Laboratorium, DGU, Thoravej 6:
Holger Lindgreen: **Tunnelmikroskopi af lermineraler med demonstartion af apparatet.**

Scanning tunnel mikroskopet, som blev udviklet på IBM's forskningslaboratorium i Zürich for kun 6 år siden, udløste straks Nobelprisen i fysik. En ultrafin spids scanner i konstant afstand hen over et ledende eller halvledende præparat og ved at måle spidsens bevægelse får man oplysning om overfladens relief på atomart niveau. Ultratynde lermineraller, dispergeret på grafit, leder elektriciteten tilstrækkeligt godt til, at man kan få atomar opløsning på de enkelte korn. På DGU benyttes Scanning Tunnel Mikroskopet til at studere lerminerallerne 3-dimensionale struktur.

Deltagerne bedes meddele deres ankomst til Holger Lindgreen på 3110 6600 senest dagen før mødet.

28.11

Auditorium 1, Geologisk Museum:

Kl. 14.00, Prof. V.A. Drits, Moskva: **Mineralogy and Crystallography of Manganese Oxides and Hydroxides.**

Kl. 16.30: Dr. M.J. Wilson, Aberdeen: **Major Clay Mineral Processes During Weathering and Diagenesis.**

NB. Der er lidt usikkerhed omkring tidspunkterne, så man bedes få de nøjagtige tider kort forinden på Geologisk Museums reception (3311 2232).

Prof. Drits er en ledende ekspert inden for røntgendiffaktion på modulerede krystalstrukturer og højopløsende elektronmikroskopi.

Dr. Wilson er en fremtrædende eksponent for "Neoformationsteorien" for dannelsen af blandlags lermineraller og står helt klart som udfordrer ved Holger Lindgreens disputats næste dag. Her har han ønsket at fremsætte sine meninger i sammenhæng.

Opmærksomheden henledes på Holger Lindgreens disputats om lerminerale og deres diagenese i lersten fra Nordsøen. Forsvaret finder sted fredag 29.11.91 kl. 14.00 pr. i Annexauditorium A, Studiestræde 6 over gården. Officielle opponenter er prof. V.A. Drits, Moskva og Dr. M.J. Wilson, Aberdeen.

H. Michelsen
formand for Mineralogisk Klub.

Sedimentologisk klub

Efterårets møder afholdes normalt

ONSDAGE KL. 15 I AUDITORIUM "Lille a".

Geologisk Centralinstitut, Øster Voldgade 10.

Program

13.11. Erik Nygård (DGU): Fortolkning af sporfossiler i borekerner.

Indlægget er en provokeret reaktion på Richard Bromleys foredrag om samme emne i Sedimentologisk klub (3. april 1991) Indfaldsvinklen vil her være, hvad man som praktiker kan få ud af en beskrivelse af sporfossiler ved at stille de rigtige spørgsmål.

11.12. Helle H. Midtgaard: Vertikal og regional faciesfordeling i deltacykler fra Atane Formationen, Øvre Kridt, Vestgrønland.

De kulførende deltske aflejringer er undersøgt i 400 m høje blotninger fordelt over en strækning på 30 km. Sedimenterne er aflejret ved gentagne prograderinger af deltalober på lavt vand efterfulgt af transgressioner. på baggrund af den vertikale og regionale fordeling af facies, tolkes de sedimentære aflejringsmiljøer i deltasystemet. Desuden diskuteres en mulig sekvensstratigrafisk tolkning af deltasystemets udvikling.

Palæontologisk klub
Efterårets møder afholdes normalt
TIRSDAGE KL. 15
I
INSTITUTBIBLIOTEKET

Program

29/10

K. Strand Petersen og S. Funder: Palæontologi, zoologi og kvartærgeologi gennem Mongoliet-Kina-Tibet.

12/11

Rune W. Andersen og B. Buchardt: Holocæne, termofile mollusker i Vestgrønland.

26/11

Postglacial isotop-klima-stratigrafi i søer:
T. Fronval, N. Bo Jensen og B. Buchardt: Arresø.
J. Illeris: Åmosen.

Fredag 6./12, eftermiddag: TEMAMØDE:

Sedimenter og vertebrater fra Trias i Østgrønland,
incl. video, v. bl.a. L. Clemmensen, N. Bonde, F. Osbæk.

Efter mødet **middag** for interesserede.

Program med tilmelding udsendes ca. 1. november.

Niels Bonde (formand)
Universitets Institut for
historisk Geologi og Palæontologi

Dansk Sedimentologisk Forsknings- Gruppe Årsmøde

Grønlands Geologiske Undersøgelse
Lørdag den 29. februar 1992
kl. 9.15 - 17.00 + efterfølgende spisning
TILMELDINGSFRIST d. 17 februar 1992.

Kære venner,

Vi inviterer hermed til årsmøde i Dansk Sedimentologisk Forskningsgruppe Lørdag d. 29 februar 1992 på Grønlands Geologiske Undersøgelse. Alle sedimentologi-interesserede er velkomne til at bidrage med korte foredrag, plancheudstillinger eller som tilhører/tilskuere. Alle sedimentologiske emner, akademiske som praktiske har interesse. Vi erindrer om, at DSFG stadig er det uformelle forum, hvor alle landets sedimentologer kan mødes for at fremlægge og diskutere de emner, der optager dem for tiden. Vi opfordrer derfor især specialestuderende og stipendiater til at møde op. Benyt lejligheden til at få jeres ideer testet og få træning i at fremlægge det væsentlige i jeres arbejde i kort og koncis form.

Sted: Grønlands Geologiske Undersøgelse, Øster Voldgade 10 indgang N, 1350 København K.

Tid: Lørdag d. 29. februar 1992, kl. 9.15 - 17.00 + efterfølgende drinks og middag, (se tilmeldingsblanket).

Foredrag & plancheudstilling: Anmeldes snarest muligt og senest 17. februar - der skal ikke skrives abstracts, så hvorfor ikke gøre det straks! Husk at taletiden på 15 min. skal overholdes.

Lysbilleder m.m.: 50 X 50 mm dias (ydre mål af diasrammer). Dobbeltprojektion er mulig. Husk at lysbilledet skal kunne læses fra baggrunden af lokalet.

Fyld tilmeldingsskemaet side 13 ud og send det snarest muligt til os.

Vi forsøger at spise middagen ude i byen, hvis vi kan finde et sted med rimelige priser.

Tilmelding er derfor stadig nødvendig af hensyn til bordbestilling.

Sidste frist for tilmelding: 17 februar 1992

Det endelige program sendes ud i løbet af uge 9.

Husk at medbringe frokostmadpakken.

Med venlig hilsen

Gregers Dam, Lars Stemmerik & Martin Sønderholm.

Grønlands Geologiske Undersøgelse

Øster Voldgade 10, 1350 København K.

**DANSK SEDIMENTOLOGISK
FORSKNINGSGRUPPE
ÅRSMØDE PÅ GGU,
29. FEBRUAR 1992.**

Navn: _____

Adresse: _____

Jeg **ønsker/ønsker ikke** at holde foredrag af 15 min. varighed med titlen: _____

Jeg **ønsker** at vise 50 x 50 mm dias i **et/to lysbilledapparater/overheadprojektor/andet** (anfør hvilket): _____

Jeg **ønsker/ønsker ikke** at vise en plancheudstilling. Dens titel er:

Den fylder _____ m bordplads og _____ m x _____ m vægplads.

Andre ønsker: _____

Jeg **Ønsker/ønsker ikke** at deltage i den efterfølgende middag.

Det ikke ønskede overstreges, og siden returneres til arrangørerne

(PS, hvis du ikke vil klippe i DGFnyt, så tag en kopi. red)

Dansk Tektonisk ForskningsGruppe

DTFG

2. årlige heldagsmøde

Lørdag d. 23. november 1991

Geologisk Institut, Bygning 110, Aarhus Universitet

2. udsendelse

Indkaldelse af foredrag

Hermed indkaldes tilmeldinger til foredrag og deltagelse i ovennævnte møde. Emnet for mødet er strukturgeologi - fra glacial - til pladetektonik - og mødet er åbent for **alle!** Vi er specielt interesserede i præsentationer af igangværende arbejde og vil forsøge at holde mødet på et uformelt plan. Taletid er 20 minutter incl diskussion. Posters er velkomne. Af hensyn til planlægningen bedes alle der ønsker at deltage, også ikke-foredragsholdere, tilmelde sig på nedenstående slip inden d. **4. november 1991**. Vi vil forsøge at arrangere en middag lørdag aften til en rimelig pris (ca. 100 kr.), hvis der er tilstrækkelig interesse. Program for mødet udsendes til alle tilmeldte i god tid før mødet.

Niels Østerby Olese Poul-Henrik Larsen John Korstgård

86 12 82 33

eller 8620 2711 - 2033

Dansk Tektonisk ForskningsGruppe

2. årlige heldagsmøde, Lørdag d. 23. november 1991

Navn: _____

Adresse: _____

Tlf.: _____

Titel på foredrag/poster: _____

Deltager i middag: _____

Sendes til:

John Korstgård, Geologisk Institut,
Aarhus Universitet, 8000 Århus C

Inden den **4. november** 1991.

DANSK NATIONALRÅD FOR OCEANOLOGI

Det 7. Danske Havforsker møde 22-24 januar 1992

Traditionen tro afholdes i januar 1992 det 7. Danske Havforsker møde denne gang i Århus. Mødet er som sædvanlig organiseret af Nationalrådet for Oceanologi. Det nye forskningscenter for maringeologi i Institut for Geologi ved Århus Universitet vil være vært for mødet.

Formålet med mødet er, som ved tidligere møder, at give danske havforskere inden for alle dicipliner og fra institutioner i alle egne af landet lejlighed til at mødes og orientere sig om, hvad der rører sig i dansk havforskning i videste forstand. Ud over det personlige samvær vil mødet dels byde på præsentationer inden for de tema-emner, der er specielt udvalgt til dette møde, dels give deltagerne mulighed for at præsentere nye resultater af deres forskning.

Tema-emnerne for det 7. havforsker møde er:

- 1. dag** **Resultater af Hav-90 og relateret forskning.**
- 2. dag** **Den kystnære zone - Oceanografi, økologi og sedimenter.**
- 3. dag** **Andre emner og Broen over Øresund.**

Ved siden af temaerne har vi inviteret 3 oversigtsforedrag: Greenland Sea Project, BIOFAR Projektet og Kattegats Geologi.

Der vil blive lejlighed til at vise posters og småudstillinger samt give korte orienteringer om kommende forskningsprogrammer og lignende.

Sammendrag af foredragene vil blive publiceret i lighed med mødet i Hirtshals. (Præsentationer ved det sjette danske havforsker møde. Faglig rapport fra DMU, nr.4, Redation: Erik Buch & Mary Imer Sørensen, 326p, Kan købes hos Miljøministeriet, Danmarks Miljøundersøgelser, pris 150 kr. red.)

Vi håber meget at der bliver tid til alle tilmeldte foredrag/posters m.v. Bliver det nødvendigt med en prioritering, vil vi primært anvende "først til mølle"- princippet.

Den foreløbige tilmelding bedes sendt til DNOs sekretær Birger Larsen, DGU, Thoravej 8 2400 København NV. Tlf.: 3110 6600 (Tilmelding burde have været inden 5.9.91, men da kendte red. intet til sagen. Hvis du er interesseret, så prøv alligevel) I løbet af oktober udsendes udførligt program.

Denne invitation sendes til alle institutioner, der var repræsenteret på det seneste havforsker møde m.v. Vi skal dog opfordre alle til at hjælpe med yderligere at videregive disse oplysninger indenfor eget institut og til andre, der kunne tænkes at være interesseret. (Det er hermed gjort, red.)

På nationalrådets vegne

Aksel Wiin Nielsen

Vagn Hansen

Birger Larsen

DANSK GEOFYSISK FORENING

Efterårs program 1991

31/10 kl. 19.30

Rene Forsberg, Kort og Matrikel Styrelsen: Tyngdemålinger på Grønland - på land, på isen og i luften
Auditoriet, Geofysisk Institut, Haraldsgade 6, 2200 København N.

Den gravemetriske opmåling af Grønland har i år fået et kraftigt opsving som en konsekvens af et dansk/amerikansk samarbejde. Aktiviteterne involverer "konventionelle" tyngdemålinger på land og på havis (Disko/Umanak området), målinger på indlandsisen, og et program, hvor luftbåren gravimetri for første gang nogensinde operationelt afprøves i stor skala over en kontinentalt område (hele den sydlige del af Grønland). I foredraget omtales baggrunden for målingerne, deres forløb og de foreløbige resultater.

28/11 kl. 19.30

Erik Buch, Farvandsvæsenet: Havstrømme omkring Grønland.

Auditoriet, Geofysisk Institut, Haraldsgade 6, 2200 København N.

Vores viden om havstrømme omkring Grønland, om samt de vandmasser, de fører med sig, er blevet øget betydeligt igennem de seneste år via den intensive oceanografiske forskningsaktivitet, der er gennemført i området, hvoraf **Greenland Sea Project** er den mest betragtelige.

Foredraget vil præsentere hovedelementerne i de seneste års oceanografiske forskning i det grønlandske havområde med hovedvægten lagt på de resultater, der er opnået ved dansk deltagelse i Greenland Sea Project. Endvidere vil værdien af de opnåede resultater i klimamodellerings sammenhæng blive berørt.

Til sidst vil planer for fremtidige oceanografisk forskningsindsats i de grønlandske havområder blive gennemgået.

4th ECOD WORKSHOP

6-8 Maj 1992

Rungsted Gård, Danmark.

DRILLING TOWARDS THE 21ST CENTURY: ODP IN THE ATLANTIC

Uddrag af 1. circular, june 1991, Yderligere oplysninger ved Naja Mikkelsen DGU.

GENERAL INFORMATION

Den 4. ECOD Workshop vil finde sted på Rungsted Gård, 15 km. nord for København, Detaljer omkring transport til stedet vil følge med 2. circular.

FORMÅLET MED WORKSHOPPEN

ESF Consortiet for "The Ocean Drilling Program" arrangerer 2 gange årligt en workshop, for at stimulerer samarbejdet mellem ECOD forskere og fremme udviklingen af fremtidige "drilling campaigns". Den principielle ide med workshoppen er at ODP fortsat vil eksistere efter 1993, hvilket er når den nuværende kontrakt for det internationale drilling program udløber.

REGISTRATION OG PRIS:

1. OKTOBER 1991: Sidste frist for forhånds tilmelding til Naja Mikkelsen, DGU. fax: (+45) 31 19 68 68.

Registrerings afgift: 800 kr, 400 kr for studenter.

den 8 maj om eftermiddagen bliver 2.600 kr. Ekstra nat med morgenmad på Rungstedgård 475 kr. Detaljer vil fremgå af 2. cirkular, der udsendes til mødedeltagerne den dec. 1991.(indsend Preliminary registration form, se herunder).

Tre ekskursioner er planlagt:

1. Iceland 3 dage fra 1-5 maj, pris: 3.500 - 4.000 kr.
2. Stevns en halv dag + middag, inkluderet i registreringsafgifte.
3. Oslo 9-10 maj to dags tur til Oslo-Graben, pris: 2.500 kr incl færgetur t/r.

PRELIMINARY REGISTRATION FORM

4th ECOD WORKSHOP (6-8 May, 1992) DENMARK

Name: _____

Address: _____

I will attend the workshop for sure: _____ possibly: _____

I wish to participate in the following working group(s):

Lithosphere: _____

Ocean History: _____

Tectonics: _____

Sedimentary & Geochemical Processes: _____

I wish to participate in the following excursion(s):

Iceland: _____ Stevns: _____ Oslo: _____

I wish to participate at the Danish ice-breaker party, May 5th at 8 pm: _____

I need additional nights at Rungsted Gård (which nights?): _____

Limited funds may become available to support student participation. Do you qualify? _____

What is the minimum sum needed to be able to participate? _____ (in US\$, please)

RETURN BEFORE 1 OCTOBER, 1991 TO: 4th ECOD Workshop Sekretariat,
Dr. Naja Mikkelsen, Geological Survey of Denmark, Thoravej 8,
DK-2400 Copenhagen, DENMARK, fax +45 31 19 68 68

20. NORDISKA GEOLOGISKA VINTERMÖTET, REYKJAVIK 1992
Session - ODP (Ocean Drilling Program)

OCEANERNAS GEOLOGISKA UTVECKLING OCH ODP BORRNINGAR

Denna session syftar till att ge de nordiska forskare som arbetar med ODP relaterade projekt att presentera sina resultat, samt ge en övergripande bild av ODP's verksamhet och de nordiska ländernas roll i detta internationella samarbete som ODP är. Sessionen kommer att inledas med några inbjudna föredrag om vilka informeras senare. Det kommer sannolikt att finnas medel för resebidrag för deltagande i denna session. Yngre forskare kommer då att prioriteras.

Anmälning till NGV 1992: Session - ODP:

Namn:.....

Adress:.....

Firma/institution:.....

Yrkestitel:.....

Jag önskar att hålla föredrag: ja__ nej__

Jag önskar presentera en poster (1x1 m): ja__ nej__

Preliminär titel:.....

Jag önskar inkvartering i Reykjavík: ja__ nej__

Slutlig anmälningfrist är den 1. oktober 1991.

Sändes till: Dr. Hreggvidur Norddahl (NGV)
Science Institute
Dunhaga 3, IS-107 REYKJAVIK
ISLAND

MØDEKALENDER

DATO	Arrangør	omtalt side
23. oktober	Bestyrelsen: Møde vedr. Jubilæum og generalforsamling.	- omtale
25. oktober	Mineralogisk klub	8-9
29. oktober	DGF Århus Kvartærgeologi og luminisensdatering	6
29. november	Palæontologisk klub	11
8. november	Mineralogisk klub	8
12. november	Palæontologisk klub	11
13. november	Sedimentologisk klub	10
18. november	DGF København: Faste forbindelser mellem landsdelene	6
26. november	Palæontologisk klub	11
28. november	Mineralogisk klub	9
3. december	DGF Århus: Valg til Århus-udvalget. Forstlig lokalitetskortlægning	8
6. december	Palæontologisk klub	11
11. december	Sedimentologisk klub	10
<i>27 januar 1992</i>	GENERALFORSAMLING	<i>2 og 6</i>

Andre Møder

31. oktober	Dansk Geofysisk Forening	16
4. november 23. november	Tilmeldingsfrist Dansk Tektonisk ForskerGruppe	14
28. november	Dansk Geofysisk Forening	16
7. - 10. januar 1992	Nordiska Geologi- ska Vintermötet	22

Fremtidige møder

22-24 januar 1992	7. danske Havfor- kermøde	15
17. februar 29. februar	tilmeldingsfrist Dansk Sedimentolo- gisk ForskerGruppe	12
6 - 8 maj 1992	4.th ECOD Works- hop ODP.	17
29. januar 1992	Deadline: HUSK : FORÅRS PRO- GRAMMERNE TIL DGFnyt	Bagsiden

20. NORDISKA GEOLOGISKA VINTERMÖTET,
20TH. NORDIC GEOLOGICAL WINTER MEETING
REYKJAVIK 7. - 10. jan. 1992

Anmälningsnummer: _____
(registration number)

ANMÄLNINGSFORMULÄR / REGISTRATION FORM

Efternamn (Surname): _____ Förnamn (First name): _____

Firma/Institution(Affiliation): _____

Tel.nr.(phone.no): _____ Fax: _____ Titel (Title): _____

Post adress (Mailing address): _____

Land (Country): _____

Föredrage/poster titel:
(Title of talk/poster): _____

() Abstract finns på bifogat formulär. (Abstract for the above is attached):

Platsbehov för poster utställning: (Required space for poster exhibition): _____

Diaprojektor () Dubbel diaprojektor () Overhead projektor ()
(Slide projector) (Double slide projector) (Overhead projector)

REGISTRERINGSavgIFT / REGISTRATION FEE

	Före 01.11.91 (Before: 01.11.91)	Efter 01.11.91 (After 01.11.91)
Registreringsavgift (Registration fee):	() SEK. 1.300,-	() SEK. 1.700,-
Studenter (Students):	() SEK. 650,-	() SEK. 850,-
4 luncher (lunches) 7.8.9. & 10.01.92:	() SEK. 680,-	
Bankett (banquet):	() SEK. 500,-	

HOTELL RESERVATION / HOTEL RESERVATION

() Enkelrum (single room) () Dubbelrum (double room)

() Hotel SAGA m/bad (w/bath) **	SEK. 861,-	SEK. 716,-
() Hotel ÖDINGVÉ m/bad (w/bath)	SEK. 861,-	SEK. 716,-
() Hotel E6JA m/bad (w/bath)	SEK. 848,-	SEK. 728,-

Priset gäller per rum per natt med frukost. (Rate is per room per night including breakfast)

** Ligger intill Konferenscentret (Located at the Conference Centre)

Ankomst (date of arrival): _____ Avresa (date of departure): _____

() Hotell deposit per rum: SEK. 600,- betalas till Iceland Tourist Bureau tillsammans med registreringsavgiften.
(Hotel deposit per room: SEK. 600,- should be paid to Iceland Tourist Bureau together with the registration fee.)

SKÄNDES FÖRE 1. NOVEMBER TILL: (Please send before November 1st to): ICELAND TOURIST BUREAU, Skógarhúsið
16, 101 Reykjavík, Island (Iceland). (tel 354-1-258855, fax 354-1-625885)

Afholdte møder

GRUNDVAND OG VANDHUSHOLDNING TEMAMØDE ONSDAG D. 18. SEPT 1991

På mødet, der var velbesøgt, blev der holdt 4 foredrag. Mødet startede 16.15 og sluttede ved 20-tiden.

GRUNDVANDSMÆNGDERNE

Er der grundvand nok? Hvilke muligheder har vi i praksis for at bestemme mængden af tilgængeligt grundvand i et givet område?

Rigeligheden af grundvand er geografisk afhængig. Rigeligheden er afhængig af befolkningskoncentrationen, nedbøren, jordtypen og anvendelige grundvandsmagasiner. Væsentlige begrænsende faktorer for anvendelige magasiner er forekomst af tertiært ler, salte og forurening.

Overpumpninger har følgende virkninger: Fald af boringers ydeevne, tørre brønde, ændringer af magasin type og grundvandsstrømning, kvalitetforringelse af oppumpet vand, vandføringsreduktion, dræning af vådområder.

I Vejle amt fordeler oppumpningen af grundvand sig til 33 % til husholdning, 29 % til industri, 27 % til markvanding samt 11 % til ledningsnetssvind. Forbrugssammensætning og størrelse er meget varieret i de forskellige kommuner i Vejle Amt.

Den samlede grundvandsressource indenfor et områdes grundvandsopland er oppumpningen samt den grundvandsafstrømning (median-minimumsvandføring), som sker fra oplandets vandløb uden, at ressourcen formindskes.

Administrativt findes der flere typer for ressourcevurderinger, når et opland for en given indvinding skal skitseres:

1. Ved den simple indvindingscirkel forudsættes der overalt

100 mm infiltration til grundvandet i et cirkulært opland. Radius r i cirklen fås af formlen: $r = 1,78 \times \sqrt{Q}$, hvor Q er den årlige oppumpning.

2. Ved det **ellipseformede opland** tages der udgangspunkt i potentialelinierne, der giver gradienten J for grundvandets strømning. Under forudsætning af frit vandspejl, kan indvindingsoplandets bredde $2y$ og afstanden X fra indvindingsboringen til stagnationspunktet beregnes (Stagnationspunktet er punktet for den maximale nedstrøms udstrækning af oplandet). Beregningen forudsætter også at transmissivitet T for magasinet kendes, tillige med indvindingsboringens specifikke kapacitet Q_w .

Der bruges følgende formler:

$$\text{Oplandsbredden } 2y = \frac{Q_w \times 3,171 \times 10^{-8}}{T \times J}$$

Afstanden $X = 0,16 \times 2y$

Oplandet tegnes som en elipse bue helt op til grundvandsskellet.

3. Hvor magasinet er afgrænset og infiltrationen varierer, må følgende redskaber anvendes til beskrivelse af en borings opland: Boreoplysninger, profiler, prøvepumpning og grundvandets afdræning.

Geolog Carsten Skott, Vejle Amt.

GRUNDVANDETS KVALITET

Grundvandets kvalitet bliver i dag kortlagt meget omhyggeligt i landets amter på grundlag af de data, som blandt andet indsamles i de særlige grundvandsovervågningsområder, som er etableret i forbindelse med vandmiljøplanen.

Grundvandets kvalitet afhænger i første omgang af de geologiske forhold. De problemer, der måtte være med mængder og kvalitet, varierer således med de geologiske betingelser for grundvands-

dannelse. Et forslag til opdeling af landet i geologiske magasintyper findes i samlerapporten for NPO-forskningen fra Miljøstyrelsen: "Kvælstof og fosfor i jord og vand". 1990.

Særlig vigtig er forekomst af lerlag og kalkholdigheden i jorden. Tykke lerlag beskytter mod nitratnedsivning, da det fjerner nitraten. Kalk i jorden vil neutralisere den sure nedbør og forhindre metaller, som f.eks. aluminium i at gå i opløsning.

I Århus Amt er der 5 hovedtype af områder med meget forskellige betingelser for vandindvinding. I nogle områder er nitrat et stort problem, mens andre områder på grund af naturlig lerbeskyttelse og forekomst af brunkul hidtil har kunnet levere tilstrækkeligt godt vand uden nitrat (det organiske stof i brunkul reducerer nitraten).

I foredraget blev det demonstreret, hvordan man ud fra de indsamlede kemidata kan modellere de kemiske forhold i et område. Eksemplerne var hentet fra "Statusrapport 1990 - Vandmiljøovervågning af grundvandet", Århus Amt, Miljøkontoret.

Specielt forhold omkring redoxkemi og vandets hårdhed/pH blev behandlet. Det har blandt andet vist sig, at den KNO_3 , der gødes med, typisk genfindes i grundvandet som CaNO_3 . Niveauet for nitrat, hvor det var til stede, var typisk fundet til 50-100 mg/l. Dette understreger betydningen af at kortlægge de nitratsårbare magasiner og nitratfrontens beliggenhed.

Cand.scient. Lærke Thorling

VANDBESPARELSER I HUSHOLDNINGERNE

Fra et forbrug på 200 l pr. person pr. døgn til 61 l.

Hver dansker bruger gennemsnitlig 200 l grundvand/pers/dg fordelt således:

Vandforbrug pr. person pr. dag

Drikkevand medlavning	Tøjvask	Toilet-skylling	Opvask-rengøring	Bad	Bilvask	Havevanding	
							
15	25	40	40	65	5	10	200

Ved at anvende vandbesparende amatører - spare ved omtanke m.m. kan man reducere mængderne til:

10	25	18	20	31	5	10	119
----	----	----	----	----	---	----	-----

Ved at anvende opsamlet nedbør til tøjvask, bilvask og havevanding kan mængderne yderligere reduceres til:

10	0	18	20	31	0	0	79
----	---	----	----	----	---	---	----

Ved at anvende muldtoilet, kan man yderligere reducere forbruget til:

10	0	0	20	31	0	0	61
----	---	---	----	----	---	---	----

Således kan man altså påvirke vankredsløbet.

Hvis forbruget i Århus Kommune stiger, skal man næste gang hente grundvand vest for Silkeborg.

De her omtalte bestræbelser for at spare på forbruget af grundvand,

er en del af et projekt: **Andelssamfundet ved Århus**, som etableres i Hjortshøj i 1992.

Yderligere oplysninger om projektet kan fåes ved henvendelse til:

Kaj Hansen
Vikørsvej 3D
8240 Risskov
tlf.: 8621 0450

Red. kan oplyse, at Kaj Hansen for nylig i Brugsens blad "Samvirke" har haft en artikel om "Andelssamfundet" og dets søgen efter nye byggemetoder.

Efter mødet har DGF modtaget en invitation fra Kaj Hansen og Andelssamfundet ved Århus, til at deltage i **Indvielsen** af det første **lerhus** i Hjortshøj, som starten til Andelssamfundet.

Byggepladsen er åben den 25. oktober kl 14 - 17, hvor der er mulighed for at sludre over en øl.

Afsløring af huset kl. 14.30.

Yderligere oplysninger kan fåes hos Kaj eller ved henvendelse til redaktøren, der har modtaget en stak indbydelser med kørselsvejledning.

GENBRUG AF HUSHOLDNINGSVAND

Vand er i stor udstrækning blevet anvendt som transportmedie for affaldsstoffer i husholdningerne, ligesom det eksisterende kloaksystem fungerer som en effektiv barriere mellem affald og mennesker. Ved en væsentlig reduktion af vandforbruget, introduktion af vand med ringere kvalitet end vandforsyningsvand og nye rutiner, er der en risiko for forøget mikrobiel aktivitet. Herved er der skabt grobund for introduktion af to betydelige problemstillinger i husholdningerne:

- smitterisici, menneskelig sundhed, veterinærstadium (kvalitet af levnedsmidler)
- risici for lugt og korrosion

Omkring midten af dette århundrede lykkedes det i industrilandene at bringe nogle af de specifikt humanpatogene sygdomme som f.eks. tyfus, paratyfus og dysenteri under delvis kontrol. Den ligeledes humanpatogene sygdom kolera var i forrige århundrede

en sygdom, som hærgede også i Vesteuropa, men som forsvandt i takt med kloakeringen.

I ly af denne positive udvikling sporede omkring midten af dette århundrede en betydelig optimisme m.h.t. at bekæmpe de mikrobielt betingede sygdomme. Denne optimisme har i de senere år lidt et knæk, idet en del nye virus og en del nye bakterielle smitstoffer af zoonotisk art (dvs. smitstoffer, der angriber både mennesker og dyr) er registreret som dominerende sygdomsårsag.

Bakterier, virus og protozoer, som ikke var kendte for 10 - 15 år siden, topper nu hitlisten over vandbårne sygdomme. Disse smitstoffer omfatter mikroorganismer, som opformerer i menneskers eller dyrs tarmkanaler. De udskilles og spredes med fækalier, gennem gylle, spildevand og slam til jord, afgrøder og vand. Dermed får de mulighed for at fuldende deres livscyklus med at inficere nye dyr og mennesker.

Ved at forbedre spildevandshåndteringen er der indlysende muligheder for at formindske den mikrobielle belastning på det ydre miljø, hvor vi producere levnedsmidler, foder og henter drikkevand til husdyr og mennesker m.v.

De sanitære installationer og affaldshåndteringen i husholdninger, kloaksystemer og renseanlæg må opfattes som værktøj til fjernelse eller reduktion af mikrobielle problemer.

Systemerne er således vigtige led i den samlede hygiejnebarriere. De har til formål at bryde smitstoffernes kredsløb mellem værter og ydre miljø ved at eliminere dem nær ved kilden, og før de tilføres det ydre miljø med hertil knyttede ukontrollable spredningsmuligheder.

Risikoen for og konsekvenserne af epidemier og ødelæggelse af den høje veterinære kvalitet af levnedsmidler (eksport m.v.) kan stå i skærende kontrast til de ressourcemæssige fordele ved at genanvende vandet.

De nye tiltag i husholdningerne bør derfor tage udgangspunkt i det samme sikkerhedsniveau, som findes i dag.

Sektionsleder civ.ing. Claus Nickelsen, Vandkvalitetsinstituttet, ATV

Palæontologisk klub.

I palæontologisk klub blev der den 1. 10 holdt møde med følgende to foredrag på programmet.

Richard Bromley & Lars Simonsen (IHG&P): En velbevaret Zoophycos fra Rhodos' Pliocæn.

3½ personer brugte fire dage (9 timer hver dag) til at præparere en 2/3-perfekt Zoophycos fra toppen af Kolimpia member ved Kolimpia. Foredraget uddybede feltteknik og sporfossilet blev tolket som en deposit-feeder.

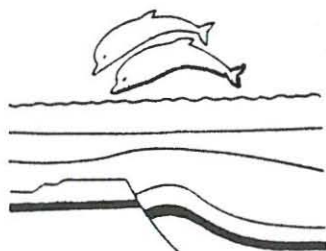
Richard Bromley: Om Ichnofabric Workshop i Norge d. 16 - 21. sept.

Om nye "Danekræ".

Fossilerne, som den følgende uge skulle bedømmes af den naturvidenskabelige referencegruppe under Statens museumsnavn, blev præsenteret af formanden, som har været hørt som "expert":

To benfisk, cf. *Palæo-centrotus* fra **Danien** (?) - flint
Mene sp. fra molér,
to fuglerester fra moleret,
en tandplade fra en havmus (bruskfisk) fra "plastisk
ler" på Thurø,
et hvalkranium og - hvirvler fra (?) "**Branden ler**".

Også andre potentielle danekræ gav anledning til livlig diskussion af praksis angående dette nye fænomen (se VARV 1991 nr. 1)

Maringeologisk møde

vedrørende

De indre danske farvandes geologi

Århus

3.-4. oktober 1991

22 Foredrag og 7 Posters blev præsenteret.

Myhre, Annik: **NORDISK DELTAGELSE I OCEAN DRILLING PROGRAM (ODP)**

Lykke-Andersen, Holger: **HOVEDTRÆK AF KATTEGATS KVARTÆRGEOLOGI BELYST VED SEISMISKE UNDERSØGELSER**

Bjørnslev Nielsen, Ole: **ANHOLT BORINGENS LITHOLOGI OG LITHOSTRATIGRAFI SAMT AFLEJRINGSMILJØ I DEN JURASSISKE DEL**

Koppelhus, Eva Bundgaard: **PALYNOLOGISKE ANALYSER FRA ANHOLT BORINGEN SAMMENLIGNET MED TILSVARENDE UNDERSØGELSER I ØRESUNDSBORINGERNE 2, 3 OG 15 OG KORRELERET TIL OSTRACOD ZONER.**

Ravn-Sørensen, Helle: **EN PALYNOLOGISK UNDERSØGELSE AF INTERVALLET 332-105 M.U.T. I ANHOLT BORINGEN. - En præsentation og discussion af foreløbige resultater.**

Seidenkrantz, Marit-Solveig: **KVARTÆRET I ANHOLT BORINGEN -Belyst ud fra foraminiferer.**

Lykke-Andersen, Holger: **KVARTÆRE HAVBUNDS-INSTABILITETER I VENDSYSSEL OG KATTEGAT**

Mathiassen, Dorte Rørbeck: **SEN-WEICHSEL - HOLOCÆN SEDIMENTOLOGI OG SEISMISK STRATIGRAFI I DET NORDLIGE STOREBÆLT.**

Konradi, Peter: **KATTEGATS FORLÆNGEDE ARM - DE MARINE KVARTÆRE AFLEJRINGER I ESRUMDALEN**

Conradsen, Keld: **HOLOCÆNE MILJØÆNDRINGER I KATTEGAT -Baseret på foraminiferfaunaer i borekerner fra det sydlige Kattegat.**

Christiansen, Christian: **NÆRINGSSALTE I RECENTE SEDIMENTER: VEJLE FJORD, KATTEGAT OG BORNHOLM BASSIN**

Thamdrup, Bo: JERN- OG MANGAN- KREDSLØBETS ÅRSTIDSVARIATION I OVERFLADESEDIMENT FRA ÅRHUS BUGT.

Kuijpers, Anton: ØSTERSØENS SEN- OG POST GLACIALE GEOLOGI MELLEM FALSTER OG DARS, ØSTTYSKLAND

Jensen, Jørn Bo: SEN-WEICHSEL DEGLACIATIONS MØNSTRE I HAVBUNDEN OMKRING MØN.

Schrøder, Niels: ERFARINGER MED ANVENDELSE AF SØGEOELEKTRISKE MÅLINGER I ROSKILDE- OG ISEFJORD.

Leth, Jørgen O.: MARINGEOLOGISKE METODER ANVENDT VED KORTLÆGNING AF STENREVS-OMRÅDER

Larsen, Gunnar: TIDLIGERE MARINGEOLOGISKE UNDERSØGELSER I DEN FENNOSKANDISKE RANDZONE

Mogensen, Tommy E.: PRE CENOZOIC STRUCTUREL ANALYSIS OF THE KATTEGAT AREA

Stuevold, Liv; Faleide, Jan I.; Myhre, Annik og Ro, H.E.: SEN PALÆOZOISK STRUKTURERING I SKAGERAK

Nielsen, Lars Henrik: SEDIMENTOLOGI OG SEKVENSTRATIGRAFI I DE Ø. TRIASSISKE TIL N. JURASSISKE AFLEJRINGER I DET DANSKE BASSIN OG DEN FENNOSKANDISKE RANDZONE; BELYST VED EKSEMPLER FRA LOG- OG KERNEDATA

Jensen, Lars N. og Michelsen, Olaf: TERTIÆR OPLØFT OG EROSION I SKAGERAK, NORDJYLLAND OG KATTEGAT

Japsen, Peter: KVANTITATIV ANALYSE AF OPLØFTBEVÆGELSER I SEN KRIDT OG TERTIÆR I DET NORDLIGE DANMARK.

POSTERS

Christensen, Vibeke F., Frandsen, John V., Larsen, Tue H. og Madsen Karin E.: EKSEMPLER PÅ SHALLOW-SEISMISKE PROFILER FRA ET SURVEY I FARVANDT OMKRING BORNHOLM.

Christoffersen, Henning: SBP OG SSS REGISTRERINGER MELLEM HELGENÆS OG ISSEHOVED/SAMSØ

Gyndelholm, Kelvin og Vangkilde-Pedersen, Thomas: EKSEMPLER PÅ SHALLOW SEISMIK FRA OMRÅDET MELLEM ANHOLT OG SVERIGE.

Jensen, Stig Berendt: ØVRE KRIDT I DEN SYDLIGE DEL AF ÅLBORG BUGT

Jensen, Henning K.B.: ANVENDELSE AF PRÆKENDE OG ORGANISK-RIGE MARINE SKIFRE SOM MODEL FOR INDARBEJDNING AF UORGANISK SVOVL I SEDIMENTÆRT ORGANISK MATERIALE UNDER DEN TIDLIGERE DIAGNESE, BELYST V.H.A. GEOKEMISKE METODER

Michelsen, Olaf og Nielsen, Lars Henrik: DEN STRUKTURELLE UDVIKLING I DEN FENNOSKANDISKE RANDZONE, KATTEGAT.

Stuvold, Liv, Faleide, Jan I., Myhre Annik og Ro, H.E.: SEN PALÆOZOISK STRUKTURERING I SKAGERAK.

Redaktøren blev desværre for sent opmærksom på dette store og spændende arrangement. Vi kan kun opfordre arrangører af møder til at bruge DGFnyt og den gratis service der ligger i at komme ud til 900 medlemmer med geologiske interesser.

Så vidt red. er orienteret publiceres materialet fra mødet i DGF's Bulletin næste volume.

Gæsteforelæsning

Den 27. september 1991 kl. 13.15 var der på Geologisk Centralinstit Auditorium A følgende foredrag:

W. Alvarez: Impact & extinction after K/T boundary - search for the crater.

Red. har ikke kunnet fremskaffe noget abstract fra foredraget, men kan oplyse, at der i Berlingske tidende mandag den 30. september var en artikel af Kjærgaard med foto af både Alvarez og Surlyk. Derudover handler følgende artikler om Alvarez og hans teorier:

Tom W. Ottmar: Kæmpe-krater på Yucata-halvøen: Meteoritten der udryddede dinosaurerne? Fakta 9/91.

Walter Alvarez and Frank Asaro:

An Extraterrestrial Impact. *Accumulating evidence suggests an asteroid or comet caused the Cretaceous extinction.*

Scientific American *october 1990 p.44 ff.*

Vincent E. Courtillot?: What Caused the Mass Extinction?

Scientific American *october 1990*

Geologernes arbejdsplads

Maringeologisk Afdeling

**Geologisk Institut, Aarhus Universitet, C.F. Møllers Allé, 8000
Århus C., tlf. 86 12 82 33, telefax 86 13 92 48.**

Maringeologisk afdeling er den sidste nyskabelse på Geologisk Institut i Aarhus, derfor har vi valgt at starte med at præsentere den, da færrest medlemmer vil have et forhåndskendskab til afdelingen. Afdelingen er en naturlig del af den store arbejdsplads, der hedder Geologisk Institut, hvor der pt. sidder 3 professorer, 3 docenter, 27,4 lektorer og 6 adjunkter (1990). Disse medarbejdere er fordelt på laboratorierne for: Endogen og Exogen Geologi, Palæontologi og Stratigrafi, Geofysik og Geomorfologi samt Maringeologisk Afdeling. Det er redaktionens håb, at vi i de følgende numre vil kunne bringe information om såvel de øvrige laboratorier, som en tilsvarende oversigt over Københavns universitet m.v.

Følgende portræt af arbejdspladsen er uddrag fra Geologisk Instituts Årsberetning for 1990.

Medarbejdere: Professor Olaf Michelsen. Docenterne Christian Christiansen og John A. Korstgård. Lektorerne Karen Louise Knudsen og Holger Lykke-Andersen. Adjunkt David N. Penney. Forskningsstipendiaterne Tommy Mogensen og Marit-Solveig Seidenkrantz. Videnskabelige medarbejdere Mohamad A. Aghabawa, Mette Danielsen, Lars C. Lund Hansen, Henrik Jordt, Gitte Vestergaard Laursen.

Undervisning og forskning ved afdelingen er koncentreret om maringeologiske emner inden for seismisk tolkning, sekvensstratigrafi, log-tolkning, biostratigrafi, palæoøkologi, hydrografi, strukturgeologi og sedimentologi. Afdelingen er involveret i en lang række forskningsprojekter, som det fremgår af nedenstående. I Geologisk Instituts Årsberetning for 1990 er der en nærmere beskrivelse af projektaktiviteterne og tilknyttede medarbejdere.

FORSKNING

Kattegat-projektet (Geokat). Formålet med Kattegat-projektet er at etablere en forståelse af den Kænozoiske, geologiske og palæohy-

drografiske udvikling i området. I tilknytning hertil er der ved Institut for Teknisk Geologi ved DTH udført prøveindsamling og andet eksperimentelt arbejde med henblik på studier af marine sedimenters evne til binding af H_2S som jernsulfider. Endvidere er der ved Danmarks Geologiske Undersøgelse foretaget analyser af prøver fra Århus Bugt med det formål at studere omsætningsprocesser i organiske bundsedimenter.

Refleksionsseismiske undersøgelser i Vendsyssel. Seismiske profiler fra forskellige lokaliteter er i årets løb processeret og tolket i sammenhæng med feltobservationer, især i Lønstrup Klint-profilet. Projektet støttes af SNF.

Hydrografi og sedimenttransport. Projektet omfatter bl.a. omfordeling af sediment og næringssalte samt springlagsdannelse og dens betydning for såvel iltsvind som vertikal energiudveksling.

Hydrografi og stoftransport i lagdelte marine områder. Projektet er en del af Skov- og Naturstyrelsens Hav-90 programmer, der gennemføres i Århus Bugt. Det er et af projektets hovedformål at undersøge og beskrive den regionale hydrografi i form af årlige variationer i bl.a. temperatur- og salinitetsfordelinger og vandstandsændringer i Århus Bugt. Et andet hovedformål er at undersøge den vertikale transport af kinetisk energi og opløst stof over springlaget, der fremkommer ved densitetsforskelle i vandmasserne.

Stratigrafisk analyse af Kattegats præ-kvartær. Lithologisk og stratigrafisk analyse af de palæozoiske og mesozoiske lagserier i borerne Hans-1, Sæby-1 og Terne-1. Baseret på samtolkning af boringsdata og seismiske data beskrives den strukturelle udvikling i Den fennoskandiske Randzone.

Præ-Kænozoisk strukturel udvikling i Kattegat. Formålet er at udrede den præ-Kænozoiske strukturelle udvikling i Kattegat gennem tolkning af netop frigivne refleksionsseismiske data.

DALUC projektet (Dublin-Aarhus-Liverpool University Consortium).

Projektet startede 1. april 1990 og har som formål at udvikle interaktive computer-modeller for geometrisk opbygning og stratigrafi i "hangingwall" sekvenser.

Scaled material modelling of the interplay between basement faulting and the location of salt structures in the Danish Basin.

Dynamisk/stratigrafisk analyse af Palæozoikum i Danmark. En undersøgelse af yngre palæozoiske vulkanitter antruffet i dybe borer, og deres betydning for forståelsen af rift- og bassindannelse i Nordsøen.

Hydrodynamisk styring af migration og akkumulation af kulbrinter: Udvikling af en kvantitativ numerisk metode.

Jura lithostratigrafi i Nordsøen.

Cenozoic North Sea Study (CENOS).

Neogen og Kvartær i Nordsøbassinet. Dette projekt omfatter foraminifer- og ostrakodstratigrafiske undersøgelser af borer gennem Kvartære og Neogene aflejringer både i selve Nordsøen og i randområderne.

Biostratigrafiske og økologiske undersøgelser af det arktiske/nordatlantiske område.

Palæoøkologi i Det østlige Middelhav.

Refleksionsseismiske undersøgelser i Østersøen omkring Bornholm.

PC LABORATORIET **MÅGEVEJ 7, 9690 FJERRTISLEV.**

PC Laboratoriet er et certificeret og akkrediteret prøvningslaboratorium inden for byggebranchen. Laboratoriet ejes af KKKK A/S og tæller 11 medarbejdere, heraf 3 geologer. Disse tre er geolog Maria Douglas Petersen, souschef Boye Bork Jepsen og laboratoriefchef Henry Peder Bender.

Laboratoriet arbejder inden for betonbranchen og er organisatorisk delt op i en prøvningsfunktion og en kvalitetsfunktion. Prøvningsfunktionen varetager de aktiviteter, der vedrører prøvning af beton og sand og sten til beton. De mange skader, man har observeret på betonbyggerier i Danmark, primært på byggeri fra 60'erne og 70'erne, har medført, at der idag stilles krav om en omfattende kvalitetskontrol af beton og betontilslagsselementer (sand og sten).

PC Laboratoriet udfører dele af denne kvalitetskontrol, og metoderne, vi betjener os af i denne sammenhæng, spænder fra prøvning af sand og sten efter DS 405 (sigteanalyse, densitet og absorption, humusindhold osv.) til petrografiske analyser af sand og beton ved polarisations- og fluorescensmikroskopi. Disse metoder er standardiserede eller alment anerkendte og udføres på PC Laboratoriet primært af laboranter eller laboratorieteknikere.

I forbindelse med reparation af skadede betonbygværker er der endvidere behov for analyse af skadeårsag og -omfang samt for kontrol af reparationens kvalitet. Metoderne, vi betjener os af i disse sammenhænge, er kemisk og petrografisk analyse. Disse petrografiske analyser udføres her på laboratoriet af geologer.

Laboratoriet er endvidere jævnlgt involveret i udvikling og afprøvning af såvel nye betontyper som nye prøvningsmetoder. Dette har bl.a. været tilfældet ved byggeriet over Storebælt.

Geologer ansat på en arbejdsplads som vores vil altid have ansvar og ledelse, uformelt eller formelt. Det er derfor vigtigt, at geologen har overblik og er systematisk samt at han/hun har en realistisk holdning til tingene og kan arbejde selvstændigt. Det er vores erfaring, at de fleste geologer via deres uddannelse på en eller anden måde er blevet

i stand til at opfylde disse krav.

Laboratoriechefen har selv sagt overordnede ledelsesopgaver såsom kontakt mellem moderfirma og laboratorium, budgetlægning, budgetkontrol, varetagelse af interne møder og planlægning af den daglige drift. Tilpasning af personale til de givne opgaver i form af ansættelser og efteruddannelse hører også med til de naturlige opgaver. Det kan nævne, at der i Danmark skønsomt er ansat 10-15 geologer i firmaer/institutter, der arbejder med opgaver vedrørende prøvning og analyse af beton og tilslag.

I takt med, at det indre, åbne marked nærmer sig, harmoniserer erhvervslivet produktionen og de principper, der arbejdes efter. Det store modefænomen inden for harmonisering af kvalitetsstyring er styring efter ISO 9000-serien. PC Laboratoriet hjælper virksomheder inden for byggebranchen med at opbygge systemer, som opfylder kravene i typisk ISO 9001, ISO 9002 eller ISO 9004. Arbejdet omfatter analyse af eksisterende styringssystemer, som derefter danner grundlag for nye og forbedrede systemer med færre omkostninger ned før. Arbejdsområdet vil være i vækst, idet det forventes, at alle leverandører af kritiske byggematerialer iht. Byggevaredirektivet skal have certifikat på, at de opfylder ovennævnte krav.

Ud over nævnte hovedforretningsområder beskæftiger laboratoriet sig med en række andre tjenesteydelser såsom kurser i prøvning og analyse af beton og tilslag, sagsbehandling for råstofvindere samt norm- og standardiseringsarbejde, såvel i Danmark som i international sammenhæng. Endvidere har vi netop fået godkendt en projektansøgning ved EF-kommissionen vedrørende petrografisk analyse af beton. I dette projekt samarbejder PC Laboratoriet med firmaer fra Belgien, Portugal og Spanien.

Boye Bork Jepsen & Henry Peder Bender

Ph.D'er og Kandidater 1990

Ph.D. Karen Dybkjær: Palynologisk zonerung og palynofacies undersøgelser af den Nedre og nederste Mellem Jurassiske Fjerritslev Formation, i Det Danske Subbassin. Vejleder: K. Raunsgaard Pedersen. Afhandlingen er under publicering i DGU Serie A.

Ph.D. Harald Elmo Mikkelsen: Studier af æolisk sandtransport med relation til strømningsdynamik og topografi. Vejleder: Keld Rømer Rasmussen.

Ph.D. Birthe Jepsen Schmidt: Maturity and Source-Rock Evaluation of the Mesozoic Sequence in some Danish off-shore Wells outside the Central Through. Vejledere: Erik Thomsen (DGU) og B. Eske Koch.

René Orla Thomsen: Simulation Models in Petroleum Geology: Application to the Danish North Sea, Hydrocarbon Migration and Salt Dynamics. Vejledere: Professor Ian Lerche, University of South Carolina, Columbia, South Carolina, USA og docent John A. Korstgård. Ph.D. afhandling indleveret ved University of South Carolina.

Kandidater:

Lone Dyrmosé Christensen: Den elektromagnetiske induktionslog. Modelstudier og praktiske undersøgelser. Vejleder: Niels Bøie Christensen.

Henrik Sabra Christiansen: Modenheds-modellering i den danske del af Central Graben. Vejledere: Niels Balling og Søren Bom Nielsen.

Ole Christiansen: De orthomagmatiske Platin-mineraliseringers genese - diskuter der forskellige koncentrationsproccer. Vejleder: H. K. Schønvaldt.

Tove Susanne Dalsgaard: Borehole Instability Problems in Lower Tertiary Clays. Vejledere: Jan I. Kristensen, Keld Rømer Rasmussen samt Finn Engstrøm Madsen og Olav Nykjær, Mærsk olie & Gas A/S.

Steen Erik Ejlersen: Dybden til magnetiske kilder bestemt ud fra estimater af Powerspectret. Belyst ved eksempler fra Færøerne og beregnet ved hjælp af kaskadecimering. Vejleder: Peder Hedebo Nielsen.

Ulrikke Eriksen: Kalkxenolitter fra det Minoiske Pimpstenslag, Santorin, Grækenland. Vejleder: Walter L. Friedrich.

Mogens Greve & Peter Sørensen: Lokalitetskortlægning på marginaljorde - et pilotprojekt. Vejleder: Kristian Dalsgaard.

Helle Krogh Holdam: Bjergkreim-Sokndal intrusionen, Sydnorge. En undersøgelse af den nordøstlige flankes petrologi og mineral kemi. Vejleder: J. Richard Wilson.

Torben T. Høy: Indsamling, processering og tolkning af marine shallowseismiske data lang Grenå-Helsingborg forkastningen i Kattegat, juli 1990. Vejleder: Holger Lykke Andersen.

Jørn Christensen Jensen: Bjergkreim-Sokndal Intrusionen, Sydnorge. En petrologisk, geochemisk og mineralogisk undersøgelse af området mellem Tjørn og Teksevatnet i den nordlige lobe. Vejleder: J. Richard Wilson.

Ole Dyrso Jensen: Vandindvindingens indflydelse på afstrømningsforholdene i moræneområder belyst ved et eller flere eksempler. (6 ugers opgave). Vejleder: Søren Rasmussen.

Svend Monrad Jensen: Guldmineralisering i Bleka Gruber og oparbejdning af guldmalme. Vejleder: Jon Steen Petersen.

Thorkild Johansen: De kvartære aflejringer i det centrale og vestlige Limfjordsområde. Vejleder: Christian Kronborg og Gunnar Larsen.

Henrik Hammer Jordt: Den strukturelle udvikling i Det sydvestlige Barentshav mellem 31°30'-72°30'N og 19°00'-21°00'E. Vejleder: Holger Lykke-Andersen og John A. Korstgård.

Lars Ganzhorn Knudsen: Petrologien i Treknattan området, Fongen-Hyllingen kompleks, Norge. Vejleder: J. Richard Wilson.

Gitte Vestergaard Laursen: Miocæn biostratigrafi på 5 boringer fra Hamburg. Vejleder: Karen Luise Knudsen.

Palle Ejlskov Madsen: En hydrologisk undersøgelse ved Grinsted. Vejleder: Søren Rasmussen.

Birgitte Lund Nielsen: Transport af opløste stoffer i 4 jyske vandløb. Vejleder: Conrad Aub-Robinson.

Ali Ahmed Nuur: Hydrological characteristic of 21.02 Gudenå, Åstedbro catchment. Vejleder: Keld Rømer Rasmussen og Søren Rasmussen.

Annette Dohm Pedersen: En kvartærgeologisk undersøgelse af Sydfyn, Thurø og Midtlangeland. Vejleder: Christian Kronborg og Gunnar Larsen.

Flemming Fogh Pedersen: Hydrogeologiske undersøgelser ved Fillerup under anvendelse af geoelektriske metoder. Vejleder: Niels Bøie Christensen og Keld Rømer Rasmussen.

John Ryan Pedersen: En glacialstratigrafisk undersøgelse i det vestlige Himmerland. Vejledere: Christian Kronborg og Gunnar Larsen.

Kenneth Petersen: Estimering af saltstrukturers vertikale bevægelser belyst ved eksempler fra Det Danske Bassin herunder Batum salt diapirens betydning for den kvartære morfologi. Vejleder: Ivan Madirazza og Bo Holm Jacobsen.

Pernille Petersen: Sedimentation og resuspension af sediment og næringsalte, Vejle Fjord. Vejleder: Chr. Christiansen.

Lars Aage Sloth: En undersøgelse af vegetations- og sæsonvariationens indflydelse på jordbundesudviklingen. Vejleder: Per Nørnberg.

Christian Sodemann: Eksperimentel Processering. Databehandling af seismiske refleksionsprofiler fra Færø-Rockall området. Vejleder Peder Hedebo Nielsen.

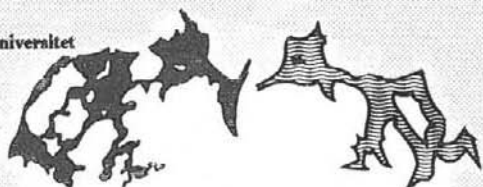
Morten Steen: Diskuter relationen mellem sulfid-mineralisering og sidestensomdannelse i porfyr-forekomster. Vejleder: Hans Kr. Schönwandt.

Henning Sund Sørensen: En petrologisk og mineralkemisk undersøgelse af området nord for Fonfskaftet i Fongen-Hyllingen komplekset, Norge. Vejleder: J. Richard Wilson.

Omar Christensen Thomsen: Et metodestudium af den AC-geoelektriske målemetode i forbindelse med en kortlægning af det salte grundvands beliggenhed. Vejleder Niels Bøie Christensen.

Henrik Züricho: Norddjursland. En kvartærgeologisk og landskabsmorfologisk undersøgelse. Vejleder: Christian Kronborg og Gunnar Larsen.

Sekretariatet for Limfjordsprojektet
Afd. for Forhst. Arkæologi, Aarhus Universitet
Moesgård
Dk-8270 Højbjerg.
Tlf: 86 27 24 33, Fax: 86 27 23 78

Limfjordsprojektet

Limfjordsprojektet orienterer.

En af de første opgaver, Limfjordsprojektet påtog sig, var at samle og udgive brugbare bibliografi om Limfjordsområdets kultur - og naturhistorie. Den foreligger nu og indeholder godt 900 titler inden for fagområderne arkæologi, historie, etnologi, geologi og biologi, og kan forhåbentlig være til stor gavn og glæde for enhver, som interesserer sig for denne egn. Bibliografien er ordnet alfabetisk og tematisk.

Bibliografien udgives som nr. 3 i rapportserien, er på 136 sider og prisen er kr. 90,- inkl forsendelse.

Sekretariatet kan i øvrigt oplyse, at der stadig er mulighed for at erhverve rapporter nr. 1 og 2.

Rapport nr. 1

Mennesket og naturen. 1990

Rapporten indeholder en række forskningsoversigter over Limfjordsområdet samt korte præsentationer af igangværende forskningsprojekter i området.

Rapport nr. 2

Geologi, vegetationshistorie og bebyggelse omkring Limfjorden. 1991

-med et appendiks over publicerede kvartærzoologiske fund fra Limfjordsejnen.

Prisen for hver rapport er kr. 70,- inkl. forsendelse.

Desuden har Kaj Strand Petersen, D.G.U. udarbejdet et oversigtskort over Limfjordsområdet. Det må frit anvendes og kan købes i repro (cpp) gennem sekretariatet. Leveres i to størrelser: A4 format (kr. 50,- inkl forsendelse) og A3 format (kr. 120,- inkl forsendelse).

Rapporterne og kortet kan købes ved indsendelse af bestillingssedlen. Ved afhentning på sekretariatet fratrækkes forsendelsesomkostningerne.

Rapport nr. 1 à kr. 70,-	stk.
Rapport nr. 2 à kr. 70,-	stk.
Rapport nr. 3 à kr. 90,-	stk.
Oversigtskort (cpp) A4 à kr. 50,-	stk.
Oversigtskort (cpp) A3 à kr. 120,-	stk.

Navn: _____

Stilling: _____

Gade: _____

By: _____

Sendes til sekretariatet for Limfjordsprojektet, se forige side.

Efterårsseminar 7. - 8. november 1991
Udbredelseskort, deres baggrund og anvendelse
eller
"Brug og misbrug af udbredelseskort i natur- og
kulturvidenskaberne

Praktiske oplysninger:

Koordinator: Jytte Ringved og Jørgen Lund, Tlf: 86 27 24 33 (ml 8-12)
Sted: Bovbjerg Badehotel, Vesterhavsgade 2, Bovbjerg, 7620 Lemvig.
Tlf: 97 89 52 44.
Ankomst: Enten onsdag 6.11 om aftenen (for overnatning ons.- tors. betales ikke ekstra) eller tidligt torsdag 7.11. Indkvartering 9.30-10.00.
Afrejse: Fredag d. 8.11. kl. 15.30 - 16.00.
Pris: Kr. 575 pr. person for det samlede ophold med overnatning og fuld forplejning med eftermiddags- og aftenkaffe. For studerende gives rabat, så prisen bliver kr. 425, og i begrænset omfang vil der kunne arrangeres transport fra Århus.

Tilmelding: **Bindende tilmelding senest fredag den 1. november 1991.**

Program og tilmeldingsformular kan rekvireres på Sekretariatet for Limfjordsprojektet eller hos koordinatorene.

Ny litteratur.

Dynamics and controls of methane oxidation in a Danish wetland sediment.

G.M. King, *FEMS Microbiology Ecology*, 74(4),1990,pp 309-323.

Foraminiferal stratigraphy of Quaternary deposits in boring no. 51-21 Anholt, Kattegat.

A.-L. Lykke-Andersen, *Danmarks Geologiske Undersøgelse, Serie B*, 15,1990,40 pp.

Insekten aus der Fur-Formation von Dänemark (Moler, ob. Paleozan/unt. Eozan?).English summary.

1. **Allgemeines.** R. Willmann, *Meyniana*, 42,1990,pp 1-14

2. **Dermaptera.** R. Willmann, *Meyniana*, 42,1990,pp 15-23

3. **Hymenoptera.** J. Rust, *Meyniana*, 42,1990,pp 25-45

4. **Tipulidae.** A. Freiwald, *Meyniana*, 42,1990,pp 47-63

Stratigraphy and thermoluminiscence dating of Late Glacial cover sand in Denmark.

E. Kolstrup, R. Grun, V. Mejdahl, S.C. Packman & A.G. Wintle, *Journal of Quaternary Science*, 5(3),1990,pp 207-224

Pathways and microbiology of thiosulfate transformations and sulfate reduction in a marine sediment (Kattegat, Denmark).

B.B. Jørgensen & F. Bak, *Applied & Environmental Microbiology*, 57(3),1991,pp 847-856

The Nordic countries.

H.A. Jensen, in: *Progress in Old World palaeoethnobotany*, ed. W. Van Zeist & others (Balkema), 1991,pp 335-350. Reviews the substantial progress in the study of plant macrofossils in Denmark, Finland, Norway and Sweden made during the past two decades.

Cyclogram maps in the interpretation of pumping tests.

L.J. Anderson & P. Gravesen, *Reprint - Danmarks Geologiske*

Undersøgelse, 52, 1990, 5 pp, map. reprinted from: *Recent advances in ground-water hydrology*, pp 598-604.

A joint kriging and zonation approach to inverse groundwater modelling.

A. Kreidser, D Rosbjerg, K.H. Jensen & K. Bitsch, in: *Calibration and reliability in groundwater modelling. Proc. conference, The Hague, 1990*, ed. K Kovar, (IAHS; Publication, 195), 1990, pp 171-183. (The methodology is applied to the Vejen landfill located in Denmark).

Fra Ingemann Schnetler har redatøren modtaget flg. reference:

Schnetler, K.I. & C. Beyer, 1987: A late Oligocene (Chattian B) molluscan fauna from the clay-pit of Galten Brickworks at Nørre Vissing, Jylland, Denmark.- *Meded. Werkgr. Tert. Kwart. Geol.*, 24(3):193-224, 3 figs, 1 tab., 2 pls. Leiden.

Schnetler, K.I. & C. Beyer, 1990: A late Oligocene (Chattian B) molluscan fauna from the coastal cliff at Mogenstrup, North of Skive, Jutland, Denmark.- *Contr. Tert. Quartern. Geol.*, 27(2-3): 39-82, 7 figs, 3 tabs, 3pls. Leiden.

Red. opfordrer flere til at fremsende lister med publikationer om geologiske forhold i det danske rige. Red. kan i øvrigt oplyse at følgende årsbretninger er udkommet og at de alle indeholder fyldestgørende lister over afhandlinger, rapporter samt tidsskriftsartikler forfattet af institutionernes medarbejdere:

Danmarks Miljøundersøgelser, Årsberetning 1990, Tlf.: 31 19 77 44, udleveres gratis.

Danmarks Geologiske Undersøgelse, Årsberetning 1990, Tlf: 3110 6600, udl. gratis.

Geologisk Institut, Aarhus Universitet, Årsberetning 1990, (i år også en engelsk udgave: Department af Earth Science, Aarhus University, annual Report 1990).

Faglige kontaktpersoner.

Endogen geologi, generalt

Jon Steen Petersen, Geol. Inst. Århus, tlf.: 8612 8233

Malmgeologisk klub

Henrik Stendahl, Inst. Alm. Geol. tlf.: 3311 2232

Mineralogisk klub

Ole V. Petersen, Geol. Mus. 3313 5001.

Sedimentologisk klub

Peter Johannesen, DGU, Tlf.: 3110 6600

Palæontologisk klub

Formand: Niels Bonde, Geol. Cent. inst., tlf: 3311 2232

Dansk Tektonisk Forskningsgruppe (DTFG)

Niels Østerby Olsen, Poul-Henrik Larsen og
John Korstgård, Geol. Inst. Århus, Tlf.: 8612 8233/8620 2711-2033

Dansk Sedimentologisk Forskningsgruppe (DSFG)

Peter Johannesen, DGF, Tlf.: 3110 6600

Dansk geofysisk forening

Formand: Søren Gregersen, Kort og Matikel Styr. Tlf: 3135 8750
Sekretær: C. C. Tscherning, Geofysisk Inst. Kbh. Tlf: 3181 0447

Dansk Nationalråd for Oceanologi.

Aksel Wiin Nielsen & Vagn Hansen
Sekretær: Birger Larsen, DGU, Tlf.: 3110 6600

Hydrogeologi, generalt

Inga Sørensen, Horsens Teknikum, TLF: 7562 8811

Den danske Nationalkomite for Geologi.

Det internationale geologiske Korrelationsprogram (IGCP)

Niels Hald, Geol. Mus. Tlf.: 3313 5001.

Danske Geologer med i Ocean Drilling Program (ODP)

Naja Mikkelsen, DGU, Tlf.: 3110 6600

The international Arctic Ocean Expedition 1991

Naja Mikkelsen, DGU, Tlf.: 3110 6600

Det internationale geosfære - biosfære Program (IGBP)

Henning Sørensen, Geol. Cent. inst. Tlf.: 3311 2232.

Collegium Palynologicum Scandinavicum (CPS)

Formand: Kaj Raunsgaard Pedersen, Geol. Inst. Århus, Tlf: 8612 8233

Formålet med de faglige kontaktpersoner er:

- at få opbygget en synlig kreds af faste meddelere til DGFnyt
- at medlemmerne har et sted at henvende sig med forslag, ideer og spørgsmål indenfor et bestemt emne
- at foreningen ved henvendelse udefra hurtigt via kontaktpersoner -
ne kan kanalisere faglige forespørgsler hen til rette personer.

DGFnyt vil gerne have flere faglige kontaktpersoner at trække på. Det vil f.eks. være ønskeligt at have en formaliseret geologkontakt i hver af amtskommunerne. Personer der repræsenterer råstof, materialeteknologi og kulbrinter savnes også.

Forenings formål er:

- at fremme interessen for geologi og beslægtede videnskaber.
- at knytte geologer og andre geologisk interesserede nærmere sammen
- at virke for udbredelsen af kendskabet til de geologiske forhold i det danske rige.

DGFnyt trykkes i et oplag på 900 stk, og udsendes til alle medlemmer af Dansk Geologisk Forening, samt en række institutioner.

Deadline for næste nr. af DGFnyt er **6. januar 1992.**

Fremtidige numre forventes udgivet efter følgende plan:

	Deadline	Planlagt udgivelsesdag.
Januar 1992	6. jan. 92	14. jan. 92
Feb.mar.april	29. jan. 92	7.febr. 92
Maj.jun.jul.	29. april 92	7. maj 92
Aug.sept.okt.	29. juli 92	7. aug. 92
Nov.dec.jan.	28. okt. 92	7. nov. 92

Redaktøren vil gerne vide, hvis nogen får bladet senere end de anførte udgivelsesdage.